

Sygn. akt I ACz 726/13

POSTANOWIENIE

25 kwietnia 2013r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący - Sędzia SA Mariola Głowacka (spr.)

Sędziowie SA Jacek Nowicki

SA Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 25 kwietnia 2013r.

sprawy z wniosku uprawnionego **J. C. (1)**

przy uczestnictwie obowiązane go **J. P.**

o udzielenie zabezpieczenia przed wszczęciem postępowania

na skutek zażalenia obowiązane go

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 18 marca 2013r. sygn. akt I Co 47/13

postanawia:

1) zmienić zaskarżone postanowienie i oddalić wniosek o udzielenie zabezpieczenia,

2) zasądzić od uprawnionego na rzecz obowiązane go kwotę 3.630 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

/-/J. Nowicki /-/M. Głowacka /-/ M. M.-T.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Poznaniu postanowieniem z dnia 18 marca 2013r. udzielił zabezpieczenia uprawnionemu J. C. (1) poprzez zajęcie wierzytelności przysługujących obowiązanemu J. P. do kwoty 266.666,66 zł od:

- Krajowej (...) z siedzibą w S. z tytułu łączącej ich umowy rachunku bankowego o numerze (...),
- Banku (...) Spółki Akcyjnej I Oddział w P. z tytułu łączącej ich umowy rachunku bankowego o numerze (...),
- Banku (...) Spółce Akcyjnej I Oddział w P. z tytułu łączącej ich umowy rachunku bankowego o numerze (...),
- Banku (...) Spółce Akcyjnej III Oddział w P. z tytułu łączącej ich umowy rachunku bankowego o numerze (...) 0000 0001 2043 1992,
- Banku (...) Spółce Akcyjnej w W. z tytułu łączącej ich umowy rachunku bankowego obejmującej wkłady oszczędnościowe.

Nadto Sąd wyznaczył wnioskodawcy termin dwóch tygodni do złożenia pozwu przeciwko J. P. o zapłatę kwoty 266.666,66 zł tytułem zachowku pod rygorem upadku zabezpieczenia, kosztami postępowania obciążył obowiązanego i z tego tytułu zasądził od obowiązanego na rzecz uprawnionego zwrot kosztów niniejszego postępowania w kwocie 100 zł.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że J. C. (1) w dniu 6 marca 2013r. złożył wniosek o udzielenie zabezpieczenia w procesie, który zamierza on wytoczyć przeciwko J. P. o zapłatę kwoty 266.666,66 zł tytułem zachowku po zmarłej M. P., polegające na zajęciu wierzytelności przysługujących obowiązanemu w związku z zawartymi umowami rachunku bankowego do w/w kwoty we wskazanych we wniosku bankach. Wnioskodawca wniósł także o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych. J. C. (1) w uzasadnieniu do wniosku podał, że jest synem zmarłej w dniu 22 grudnia 2008r. M. P., zaś obowiązanym był jej mężem. W chwili śmierci M. P. wartość masy spadkowej była niewielka, gdyż w dniu 1 października 2008r. spadkodawczyni darowała J. P. nieruchomość położoną w P. obręb S., przy ul. (...), powiat (...), województwo (...), stanowiącą działki gruntu oznaczone numerami (...)o obszarze 0,3768 ha dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...). Nieruchomość ta wyczerpywała niemal cały majątek spadkodawcy. Zdaniem uprawnionego wartość nieruchomości wynosi co najmniej 1.200.000 zł, gdyż ma ona dużą powierzchnię, znajduje się blisko P. i jest zabudowana budynkiem mieszkalnym. Ponieważ uprawniony w chwili otwarcia spadku był trwale niezdolny do pracy należy mu się zachowek w wysokości 2/3 udziału spadkowego tj. 266.666,66 zł. Niedawno obowiązanym sprzedał w/w nieruchomość, obecnie nie chce uiścić uprawnionemu kwoty należnego zachowku, jedynie pasierbica obowiązanego M. W. uzyskała od niego zachowek w kwocie 200.000 zł.

Sąd pierwszej instancji uznał, że wniosek o udzielenie zabezpieczenia w świetle art. 730 § 1 k.p.c. , art. 730¹ § 1 i 2 k.p.c. zasługiwał na uwzględnienie.

Sąd uznał, że uprawniony uprawdopodobnił roszczenie. Uprawniony swoje roszczenie opiera na art. 991 § 1 zdanie pierwsze k.c. oraz na art. 1000 § 1 zdanie pierwsze k.c. Uprawniony przedłożył dokumenty urzędowe z których wynika, że jest synem spadkodawczyni oraz odpis testamentu M. P. w którym do całości spadku powołała swojego męża J. P.. J. C. (1) przedkładając odpis zupełny księgi wieczystej wykazał, że M. P. przed śmiercią przekazała w/w nieruchomość swojemu mężowi w drodze darowizny, który z kolei sprzedał ją osobom trzecim w dniu 4 stycznia 2013r. W konsekwencji Sąd uznał, że wnioskodawca uprawdopodobnił roszczenie.

Zdaniem Sądu wnioskodawca uprawdopodobnił także istnienie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. J. C. (1) swoje twierdzenie, że obowiązanym wzbrania się przed uiszczeniem zachowku na jego rzecz uprawdopodobnił przedkładając m.in. dokument prywatny sporządzony przez swoją siostrę M. W. w którym potwierdza ona, że choć otrzymała ona od ojczyma zachowek to uprawniony nie otrzymał nic. Z dokumentu tego nadto wynika, że po spieniężeniu nieruchomości istnieje obawa, że obowiązanym dążyć będzie do tego, żeby uniemożliwić lub poważnie utrudnić osiągnięcie celu postępowania w sprawie jakim może być zasądzenie kwoty zachowku na rzecz J. C. (2).

Zażalenie od tego postanowienia wniósł obowiązanym J. P. zaskarżając postanowienie w całości i domagając się zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez oddalenie wniosku w całości oraz zasądzenie od uprawnionego na rzecz obowiązanego kosztów postępowania zażaleniowego ewentualnie zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez oddalenie wniosku w części i udzielenie wnioskodawcy zabezpieczenia do kwoty 100.000 zł.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie obowiązanego zasługiwało na uwzględnienie.

Stosownie do art. 730¹ § 2 k.p.c. interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. W ocenie Sądu Apelacyjnego na tym etapie postępowania uprawniony nie uprawdopodobnił istnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Z umowy sprzedaży sporządzonej w dniu 4 stycznia 2013r. w formie aktu notarialnego wynika, że obowiązuje z tytułu sprzedaży nieruchomości uzyskana kwota 600.000 zł. Ponieważ M. P. w dniu 2 stycznia 2008r. udzieliła obowiązanemu pełnomocnictwa do sprzedaży nieruchomości (vide: k. 60 akt) brak jest podstaw do uznania, że sprzedaż nieruchomości nastąpiła wyłącznie w celu uniemożliwienia lub poważnego utrudnienia wykonania wyroku, który zapadłby w sprawie o zachowek, którą uprawniony zamierza wytoczyć przeciwko obowiązanemu. Przeczy temu okoliczność udzielenia w/w pełnomocnictwa J. P., gdyż wynika z niego, iż M. P. co najmniej od 2 stycznia 2008r. rozważała zbycie nieruchomości.

Uzyskanie przez obowiązanego ceny za sprzedaną nieruchomość w wysokości 600.000 zł przemawia za uznaniem, że J. P. posiada środki finansowe. Okoliczność ta wynika także z oświadczenia M. W. z dnia 4 marca 2013r. w którym podała, że wiadomym jest jej, że obowiązuje założył kilka kont w bankach, gdzie polokował środki uzyskane ze sprzedaży nieruchomości (vide: k. 19 akt). Nadto z tego oświadczenia wynika także, że J. P. kupił mieszkanie w K. przy ul. (...). Obowiązuje posiada więc zarówno środki finansowe jak i nieruchomość, a więc majątek do którego - w przypadku wydania wyroku uwzględniającego żądanie uprawnionego - mogłaby zostać skierowana egzekucja. Twierdzenie, że J. P. może przekazać środki pieniężne jednej z bliskich sobie osób w żaden sposób nie zostało uprawdopodobnione. W świetle zaś zasad doświadczenia życiowego zarzut uprawnionego, że obowiązuje może skosztować środki pieniężne wydaje się niewiarygodny, biorąc pod uwagę ich wysokość, nawet po odliczeniu kwoty 200.000 zł przekazanej M. W..

Uprawniony obowiązuje jest uprawdopodobnić wszystkie przesłanki udzielenia zabezpieczenia. Nieuprawdopodobnienie jednej z nich w postaci istnienia interesu w udzieleniu zabezpieczenia skutkuje zmianą zaskarżonego postanowienia, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. i oddaleniem wniosku o udzielenie zabezpieczenia.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono stosownie do art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. oraz § 6 pkt 7 w zw. z § 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) obciążając nimi uprawnionego.

/-/J. Nowicki /-/M. Głowacka /-/ M. M.-T.